

Απόσπασμα πολύ ευρύτερης και εξαιρετικά ενδιαφέρουσας ανάρτησης από τον [Ευρυτάνα Ιχνηλάτη](#)

Κείμενο του ΑΠΤ*

Αφιερωμένο στη μνήμη των 17 κοριτσιών-μαχητριών του ΔΣΕ που έπεσαν ηρωικά μαχόμενες στα χώματα του Καρπενησίου...

*«Είναι σκληρός ο θάνατος
γι' αυτούς που μένουν πίσω.
Μα εδώ δεν είναι θάνατος
θάνατος απ' αρρώστια.
Είναι της δόξας τα παιδιά
δαφνοστεφανωμένα.
Θάνατο εμείς δεν βρίσκουμε
και λησμονιά η γενιά μας...»*

Το Καρπενήσι βρίσκεται σε μια φυσική οχυρή θέση κουρνιασμένο σε μεγάλο υψόμετρο 980 μ, και με τα νώτα του καλυμμένα από το πανύψηλο χιονοσκεπαστο Βελούχι (2319μ). Στην πόλη είναι εγκατεστημένες ισχυρές κυβερνητικές δυνάμεις αποτελούμενες από: δύο ενισχυμένα τάγματα Πεζικού, χωροφύλακες, εθνοφρουρά καθώς και πολλούς φανατισμένους μαυροσκούφηδες και μάυδες, αρκετοί εκ των οποίων έχουν καταφτάσει ακόμη και από τη Λαμία, θορυβημένοι μετά την επιτυχή επέμβαση των ανταρτών στην Καρδίτσα. Η συνολική τους δύναμη αγγίζει περίπου τα 1500 άτομα. Να σημειώσουμε εδώ ότι από τις αρχές του 1946 έως τα μέσα του 1947 διοικητής του Καρπενησίου ήταν ο παλιός ταγματасφαλίτης-συνεργάτης των Γερμανών Τολιόπουλος, γνωστός ανθρωποδιώκτης, ο οποίος έχοντας μια ανισόρροπη συμπεριφορά κυκλοφορεί στην πόλη με το μαστίγιο βρίζοντας χυδαία και τρομοκρατώντας τον κόσμο. Στη συνέχεια, διοικητής ανέλαβε ο ταγματάρχης Κ.

Παπαγεωργόπουλος. Αυτός φοβούμενος αντάρτικη επίθεση επιστράτευσε πολίτες με γκασμάδες και φτυάρια για να σκάσουν χαρακώματα στους τριγύρω λόφους όπου και τοποθέτησε βαριά αρματωμένα φυλάκια, τύλιξε την πόλη με διπλές σειρές από συρματοπλέγματα, ναρκοθέτησε περιμετρικές ζώνες, έστησε φωλιές πολυβόλων σε τaráτσες και... καμπαναριά εκκλησιών (Αγ. Τριάδα, Παναγία), οχύρωσε σπίτια και γέμισε, μέσα κι έξω το Καρπενήσι, με ορύγματα, τσιμεντένια οδοφράγματα και επιπλέον πολυβολεία.

Ταυτόχρονα καλλιέργησε ένα αχαλίνωτο κλίμα τρομοκρατίας, με μαζικές συλλήψεις θεωρούμενων «υπόπτων», συνεχείς ελέγχους στις εισόδους και τις εξόδους της πόλης, απαγόρευση της κυκλοφορίας μετά το σούρουπο, ενώ έβαλε σε διαδικασία ελέγχου μέσω ονομαστικών καταστάσεων ακόμη και... το εμπόριο του αλατιού για να μην μπορούν, τάχα, να το προμηθεύονται οι αντάρτες!!! Όλα τούτα τα βρήκε έτοιμα και ο επόμενος διοικητής Ισαακίδης. Μέχρι που τελικά ο ίδιος ο αντιστράτηγος Τσακαλώτος επέβαλλε, το 1948, ως διοικητή Καρπενησίου το Δ. Καραπιπέρη. Έναν άγριο αφηνιασμένο αντικομμουνιστή ταγματάρχη που καθοδηγούσε ο ίδιος προσωπικά τις βάρβαρες εξορμήσεις των σφαγέων παρακρατικών στα χωριά παροτρύνοντάς τους: «θα κάνετε πέρα και θα μου φέρετε πίσω αυτιά, μύτες και βυζιά, να μη μείνει ζωντανή ούτε γάτα»!!! (βλ. Δ. Σακκάς «Το ανθρώπινο κτήνος στον καιρό του εμφυλίου»).

Ο κυβερνητικός στρατηγός Ζαφειρόπουλος θεωρεί ιδιαίτερα δύσκολη την κατάληψη του Καρπενησίου καθώς η αμυντική της διάταξη : «εστηρίζετο εις την ισχυράν κατοχήν και αμυντικήν οργάνωσιν των πέριξ της πόλεως υψωμάτων Αγ. Δημητρίου-Ροβιές-Αγ. Σωτήρος και της αντηρίδος Προφ. Ηλία, άτινα είναι φύσει οχυρά, δεσπόζουν και ελέγχουν την πόλιν και η μεταξύ των απόστασις επιτρέπει την δημιουργίαν ισχυρών και πυκνών συνεχών φραγμών πυρών Πεζικού, και εις την αμυντικήν οργάνωσιν του εσωτερικού της πόλεως».

Το Καρπενήσι λοιπόν οχυρωμένο σαν αστακός τόσο περιμετρικά όσο και μέσα στην πόλη και με τη διοίκησή του στα χέρια των πιο στυγνών καθεστωτικών θεωρείται απόρθητο φρούριο. Ωσπου...

Τη βραδιά της 19ης Γενάρη 1949 και ενώ ο Καραπιπέρης και

Γιάννης Αλεξάνδρου -
“Διαμαντής” και Χαρίλαος
Φλωράκης -“Γιώτης” στο
Καρπενήσι

οι όμοιοί του μπεκροπίνουν και γλεντοκοπάνε σε μια ταβέρνα παρέα με κάποιους από τις διορισμένες τοπικές αρχές, οι δυνάμεις των ανταρτών του ΔΣΕ ´κυκλώνουν αθόρυβα την πόλη! Ήδη η I Μεραρχία με τον καπετάν Γιώτη ακολουθώντας τη διαδρομή από Βράχα μέχρι Στένωμα, είχε φτάσει στο ύψωμα του Αϊ Θανάση κάπου 4 χλμ από την πόλη. Από εκεί η Ταξιαρχία του Μπαντέκου θα επιχειρούσε το όλο σχέδιο διείσδυσης (να σημειώσουμε εδώ ότι ο Μπαντέκος -Ν. Μπαλάλας- είναι ο θαρραλέος ταξίαρχος του ΔΣΕ που όταν λίγο αργότερα, τον Αύγουστο του 1949, θα καταδικαστεί... 17 φορές σε θάνατο και θα εκτελεστεί μαζί με τη γυναίκα του Ευτυχία, θα ειρωνευτεί τους στρατοδίκες λέγοντας: **«μωρέ εγώ ως ταξίαρχος του Δημοκρατικού Στρατού μόνο... 17 φορές εις θάνατον και ο σύντροφος Βύρωνας που ήταν ταγματάρχης 31 φορές; Καλά δεν ντρέπεστε λιγάκι»!!!).**

Επίσης η Σχολή Αξιωματικών είχε ως αποστολή την κατάληψη του κομβικού λόφου του Αγ. Δημητρίου στην είσοδο του Καρπενησίου. Η II Μεραρχία με τον καπετάν Διαμαντή πιάνει θέσεις στα υψώματα της Μερκάδας και τον Αϊ Λιά Ροβολαρίου ελέγχοντας τη μοναδική στενωπή οδό από Λαμιά ώστε να αναχαιτιστούν τυχόν κυβερνητικές ενισχύσεις από Φθιώτιδα προς Ράχη Τυμφρηστού-Καρπενήσι. Αντάρτικα επίσης τμήματα καλύπτουν και τις διόδους της πόλης προς την κατεύθυνση του Αγρινίου ώστε να μπλοκάρουν και από εκεί πιθανές εχθρικές δυνάμεις. Ταυτόχρονα προς την Καρδίτσα η 77η Μονάδα Χώρου του ΔΣΕ θα πραγματοποιούσε περιορισμένη επίθεση αντιπερισπασμού με όλμους στις δυτικές παρυφές της πόλης.

Ο Β. Αποστολόπουλος (βλ. «Το χρονικό μιας εποποιίας-ο ΔΣΕ στη Ρούμελη») περιγράφει:

«Το Καρπενήσι βρίσκεται στην καρδιά της ορεινής Ρούμελης. Έχει για προσκέφαλο το Βελούχι κι απλώνει τα πόδια του προς το ιστορικό Κεφαλόβρυσο, το δασωμένο Κώνισκο και την ειδυλλιακή Ποταμιά. Ο ορίζοντας νοτιοανατολικά φράζεται από το πέτρινο τρίπτυχο των κορφών της Χελιδόνας και τους απάτητους γκρεμούς της άγριας Καλιακούδας. Και σαν πιασμένες από τα χέρια αυτών των βουνών, ράχες δασωμένες δένονται με τα ψηλά αντερείσματα του Βελουχίου χτίζοντας ένα τεράστιο πηγάδι, που στον πυθμένα του κοιμάται το

Καρπενήσι. Ένας πέτρινος κόθρος πανύψηλος και δασωμένος και χωμένη στη βάση του η ιστορική πολιτειούλα.... Και καθώς ροβολάμε από το διάσελο του Αϊ Θανάση, στην ξάστερη παγωμένη νύχτα, σαν να βλέπουμε το θεόρατο ίσκιο του Μάρκου Μπότσαρη να μας καλωσορίζει. Και σαν να μας δείχνει το κόκκινο σημάδι στο κεφάλι του πάνω από το δεξιό του μάτι, από αρβανίτικο βόλι, που τον έστειλε στην αθανασία στις 8-9 Αυγούστου 1823 στον αγώνα για την ελευθερία και την ανάσταση του γένους».

Στις 19 Γενάρη το βράδυ γύρω στις 10.30 ξεκινά η επίθεση. Ομάδες ανταρτών διασχίζουν αιφνιδιαστικά το λεγόμενο «χιονισμένο αδιάβατο» του Βελουχίου, καταφέρνουν να περάσουν ανάμεσα από Ρόβια και αντέρεισμα Προφ. Ηλία και προσεγγίζοντας το μη ναρκοθετημένο ρέμα της Αγίας Παρασκευής οχυρώνονται κοντά στα πρώτα κορφιανά σπίτια της πόλης.

200 μαχητές με τον ταγματάρχη του ΔΣΕ Δ. Πρίκο προωθούνται προς τη θέση Δεξαμενή, όπου εκεί επιχειρείται το κύριο ρήγμα στην εχθρική διάταξη ώστε να πραγματοποιηθεί η ευρεία διείσδυση στην πόλη. Αμέσως επιχειρείται ανακατάληψη του χώρου από τους μαυροσκούφηδες, τους χωροφύλακες και τον καθεστωτικό στρατό.

Ξεσπούν άγριες μάχες. Ο τόπος καίγεται από τα πυρά. Οι δύο πλευρές μάχονται με πρωτοφανές πείσμα, πολλές φορές σώμα με σώμα. Οι κυβερνητικοί με τους παρακρατικούς συνεπαίρους τους ρίχνονται με μένος επάνω στους αντάρτες για να εκμηδενίσουν -κυρίως- το κρίσιμο προγεφύρωμα της Δεξαμενής. Ακολουθεί πραγματικό μακελειό.

Τη νύχτα ο Πρίκος αδυνατώντας να καλύψει όλο τον τομέα και καθώς έχει σημαντικές απώλειες στο τάγμα του ζητά ενισχύσεις. Ο ταξίαρχος Μπαντέκος του ΔΣΕ στέλνει προς ενίσχυση το Λόχο Δημοκρατικής Νεολαίας με τρεις διμοιρίες. Οι δύο διμοιρίες σπεύδουν προς τη Δεξαμενή, ενώ η άλλη εξουδετερώνει παρακείμενες εστίες Μάυδων.

Το ξημέρωμα της 20ης και καθώς προχωρά η μέρα οι κυβερνητικοί εντείνουν τις επιθέσεις τους στη Δεξαμενή. Η μάχη είναι σκληρή και αμφίροπη. Λέγεται, μάλιστα ότι επάνω σε εκείνες τις σφοδρές συγκρούσεις ο πολιτικός επίτροπος Μάγγος περικυκλωμένος από φασίστες έβγαλε το περιστροφό του και αυτοκτόνησε για να μην πέσει ζωντανός στα χέρια τους (βλ. Τ. Ψημμένος «Αντάρτες στ' Άγραφα»).

Σε κάποια στιγμή ο Πρίκος, πιεσμένος αφόρητα και τραυματισμένος κι ο ίδιος, διατάσει σύμπτυξη των δυνάμεών του που βρίσκονται γύρω από τη Δεξαμενή. Ο ίδιος καταφτάνει στην κεντρική διοίκηση των ανταρτών όπου απελπισμένος και επιχειρώντας να αυτοκτονήσει απευθύνεται στους συντρόφους του ουρλιάζοντας: «Πάνε τα παιδιά μου, πάει το τάγμα μου»!!! Τότε η κεντρική διοίκηση αποφασίζει να αποσύρει τα τμήματα από το προγεφύρωμα της Δεξαμενής, αλλά το σήμα αυτό δεν θα φτάσει ποτέ στον προορισμό του καθώς οι ριπές των πολυβόλων είχαν κόψει τα τηλεφωνικά σύρματα με αποτέλεσμα να διακοπεί η επικοινωνία.

Όμως, σ' εκείνη ακριβώς την κρίσιμη φάση της μάχης λειτουργεί με τον καλύτερο τρόπο η επαναστατική εμπειρία και η πρωτοβουλία των ίδιων των μαχητών του ΔΣΕ: Δύο αντάρτικοι λόχοι, με επικεφαλής τους Πάικο και Τζίτζιρα και με τη συνδρομή και των διμοιριών του Λόχου Νεολαίας, παρακούν συνειδητά την προηγούμενη διαταγή του Πρίκου (για σύμπτυξη) και αποφασίζουν να κρατήσουν πάση θυσία το κρίσιμο προγεφύρωμα στη Δεξαμενή μέχρι τη γενική έφοδο των υπόλοιπων δυνάμεων του ΔΣΕ. Καταμετρώνται 18 (!!!) κύματα λυσσασμένων επιθέσεων που επιχειρούν στρατός,

μαυροσκούφηδες και χωροφύλακες για να αλώσουν το προγεφύρωμα. Οι αντάρτες τους αφήνουν να πλησιάζουν και μετά με ξαφνικές αντεπιθέσεις τους συντρίβουν σε μάχες σώμα με σώμα, παίρνοντας και όπλα ως λάφυρα! Ο Ν. Χασιώτης, αξιωματικός του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας, διηγείται: «... Ο στρατός επιτίθετο συνεχώς, εμείς τους αποκρούουμε... Μας είχαν πλησιάσει στα 20 μέτρα. Τους λέω, παιδιά τώρα θα δείξουμε πραγματικά αν είμαστε ΔΣΕ. Τι θα κάνουμε; Αντί να τους περιμένουμε θα επιτεθούμε εμείς και θα τους αιφνιδιάσουμε. Έτσι κι έγινε. Επιτεθήκαμε και πραγματικά αιφνιδιάστηκαν τόσο που πετούσαν ακόμα και τα όπλα τους και όπου φύγει-φύγει μπήκαν μέσα στα πολυβολεία τους...».

Πλέον, ο χρόνος μετρά υπέρ του ΔΣΕ. Έτσι, αργά το μεσημέρι και προς το σούρουπο της 20ης Γενάρη ξεκινά γενική συντονισμένη έφοδος των ανταρτών από όλες τις πλευρές εναντίον των φυλακίων και των λοιπών κομβικών σημείων της πόλης. Αρχικά με περιορισμένα κοντινά πυρά πυροβόλων, όλμων και πάντζερ και κατόπιν με αλληπάλληλες εφόδους μαχητών του Δημοκρατικού Στρατού. Χτυπιούνται Ρόβια, Αγ. Σωτήρα κλπ. Οι κυβερνητικοί αμύνονται με λύσσα και καταγιστικά πυρά. Ειδικά στα Ρόβια υπάρχουν σημαντικές απώλειες ανταρτών. Ανάμεσά τους και ο αγαπητός σε όλους Θανάσης Φοκολώρας ένα παλικάρι 22 χρονών διοικητής αντάρτικων σχηματισμών.

Εν τω μεταξύ, και καθώς μαινόνται οι συγκρούσεις στα διάφορα μέτωπα, αντάρτες της Σχολής Αξιωματικών εξουδετερώνουν μια διλοχία στρατιωτών, μεταμφιέζονται με τα ρούχα των αιχμαλώτων και χρησιμοποιώντας τα συνθήματα εφόδου, ξεγελούν τους φρουρούς του λόφου του Αγ. Δημητρίου και καταλαμβάνουν το στρατηγικής σημασίας οχυρό. Οι στρατιώτες παραδίδονται αμέσως.

Πέφτει αμέσως σήμα ότι καταλήφθηκε το ύψωμα. Η πίεση των ανταρτών προς τα Ρόβια και την Αγ. Σωτήρα δυναμώνει ακόμη περισσότερο, οι αντάρτες βάλλουν πλέον και από το κατειλημμένο φυλάκιο του Αγ. Δημητρίου. Παράλληλα και καθώς νυχτώνει, μαχητές και μαχήτριες του ΔΣΕ απ' όλη την ταξιαρχία του Μπαντέκου χτυπάνε στοχευμένα σημεία της πόλης και εισέρχονται δυναμικά στο κέντρο της. Η αντίστροφη μέτρηση για την κατάληψη αρχίζει.

Αργά τη νύχτα της 20ης προς 21ης Γενάρη και μετά από σκληρές πολύνεκρες οδομαχίες, οι αντάρτες καταλαμβάνουν το διοικητήριο που αποτελεί το άντρο του αντιπάλου. Ο διοικητής της φρουράς Παπατριανταφύλλου σκοτώνεται στη μάχη. Οι υπόλοιποι κιοτεύουν και γίνονται λαγοί με τον... "αρχιλεβέντη" Καραπιπέρη πρώτο-πρώτο! Μέσα στο γενικό χαμό τόσο αυτός όσο και ο ταγματάρχης Μαντούζας, ο οποίος είχε καταφύγει από πριν στο δάσος, το σκάνε τρέχοντας για να γλυτώσουν. Καταφεύγουν στον Αγ. Γεώργιο Φθιώτιδας. Ο στρατός που επιχειρεί να στείλει ενισχύσεις από Λαμία και Αργίλιο αντιμετωπίζεται από τις ακροβολισμένες δυνάμεις της II μεραρχίας του καπετάν Διαμαντή. Πολλοί μάυδες, χωροφύλακες, παρακρατικοί κλπ, επιχειρούν να εγκαταλείψουν νύχτα το Καρπενήσι, προσπαθώντας να διαφύγουν προς το Αργίλιο ή τη Λαμία. Αρκετοί απ' αυτούς σκοτώνονται από τα πυρά, ενώ ορισμένοι άλλοι πέφτουν πάνω στη φοβερή χιονοθύελλα και χάνονται όπως ο διοικητής χωροφύλακας Σαπέρας, ο υπομοίραρχος Μαγγίνας κ.ά. Κάμποσοι ακόμη μαυροσκούφηδες πιάνονται αιχμάλωτοι ή παραδίδονται από μόνοι τους. Μερικοί τρυπώνουν μέσα σε πηγάδια και σε δασωμένα σημεία για να γλυτώσουν από τη δικαιολογημένη οργή του λαού.

Το χάραμα οι στρατιώτες από τα Ρόβια και την Αγ. Σωτήρα υψώνουν λευκές σημαίες. Οι αντάρτες θα αντιμετωπίσουν με επιείκεια και σεβασμό τους αιχμαλώτους στρατιώτες. Υπάρχουν και περιστατικά αυτομόλησης φαντάρων του Κυβερνητικού Στρατού προς το Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας.

Ο Β. Αποστολόπουλος περιγράφει την είσοδο των ανταρτών στην πόλη μετά τις σφοδρές συγκρούσεις: «Έφεξε πια, όταν αντικρίζοντας το φόβητρο Ρόβια, είδαμε έξω απ' τα οχυρά μεγάλο χορό φαντάρων να κουνούν λευκά μαντήλια στον αέρα. Παραδίνονται κι αυτοί. Με το όπλο "προτείνετε" βαδίζουμε προς το κέντρο της πόλης. Νέκρα! Εδώ φαίνονται καταστήματα στραπατσαρισμένα, σπασμένα κιβώτια πυρομαχικών, κάλυκες, αντικείμενα που εύγλωττα μιλούν για τη θεομηνία που πέρασε από πάνω τους».

Έτσι τα ξημερώματα 21ης Γενάρη 1949, το Καρπενήσι, η παλιά θρυλική πρωτεύουσα του ΕΑΜικού κράτους, περνάει ολοκληρωτικά στα χέρια των ανταρτών του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας.

Εκείνη όμως τη μέρα λαμβάνει χώρα και κάποιο άλλο πολύ σημαντικό γεγονός. Ορισμένα εχθρικά αεροπλάνα προσεγγίζουν το Καρπενήσι. Μαχητές του ΔΣΕ με επικεφαλής μια ανταρτοπούλα (!) βάλλουν και καταρρίπτουν στη θέση Αγ. Γιώργης ένα από αυτά. Νεκροί είναι: ο επισμηναγός Π. Τσούκας και ο... Αμερικανός αντισυνταγματάρχης Έντνερ Σέλντεν! Είναι η πρώτη «επίσημη» απόδειξη για τη βρόμικη ανάμιξη των Αμερικανών στον εμφύλιο με την πλευρά του μοναρχοφασιστικού στρατού. Γίνεται σάλος, ενώ θα υπάρξει καταγγελία του γεγονότος και στον ΟΗΕ!

Οι απώλειες της μάχης (με κάθε επιφύλαξη καθώς τα στοιχεία δίστανται) συνοψίζονται ως εξής: 245 νεκροί και 550 τραυματίες από την πλευρά του καθεστωτικού στρατού και των παρακρατικών και περίπου 115 νεκροί/τραυματίες αντάρτες και αντάρτισσες (συν 50 ακόμη με κρυοπαγήματα).

Το παλάτι και το Γενικό Επιτελείο Στρατού πανικοβάλλονται. Το Καρπενήσι ήταν το δεύτερο «ηχηρό χαστούκι» μετά την τριήμερη κατάληψη της Νάουσας. Μάλιστα θα είναι η μόνη πρωτεύουσα νομού που θα παραμείνει κατειλημμένη από τους αντάρτες για ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα. Αποδίδονται ευθύνες στο στρατιωτικό διοικητή Στερεάς Ελλάδας Κετσέα. Ο Παπάγος τον αντικαθιστά. Αναλαμβάνει ο υποστράτηγος Π. Κατσώτας. Για να αμβλυνθούν οι εντυπώσεις ο Κετσέας, ο Καραπιέρης, ο Μαντούζας και μερικοί ακόμη περνάνε στρατοδικείο όπου εκεί βέβαια αθωώνονται.

Από την άλλη πλευρά, ο Δημοκρατικός Στρατός Ελλάδας τιμά το «Γιώτη» και το «Διαμαντή» με το ανώτατο παράσημο Πολεμικής Αξίας!

Ο ΓΓ του ΚΚΕ Νίκος Ζαχαριάδης στέλνει συγχαρητήριο τηλεγράφημα στους επικεφαλής, τους μαχητές και τις μαχήτριες του ΔΣΕ αναφέροντας: «Γράψατε σήμερα μια από τις λαμπρότερες σελίδες του λαϊκοαπελευθερωτικού μας αγώνα. Κρατήστε γερά το Καρπενήσι!... Οργανώστε καλά την επιθετική σας άμυνα. Σταθεροποιήστε τη λαϊκοδημοκρατική ζωή μέσα στην πόλη! Αποκαλύψτε και χτυπήστε κάθε πλιάτσικο. Δεθείτε γερά με το λαό. Πείστε τον με τα έργα σας ότι ο ΔΣΕ είναι λαϊκοαπελευθερωτικός στρατός και ότι φέρνει στο λαό την απολύτρωση.... Φερθείτε αδελφικά στους αιχμαλώτους. Δείξτε σ' όλους πως είσαστε φορείς ανώτατου λαϊκού πολιτισμού».

Σε άλλο εντελώς ύφος είναι η επιστολή του κυβερνητικού υποστράτηγου Τσακαλώτου όπου καλώντας για ανακατάληψη της πόλης σημειώνει μεταξύ άλλων και τα εξής:

«...Από μας εξαρτάται και θα γίνη να μην υπάρξη άλλος ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΣ βραχνάς. Καθαρίστε όλοι οι Διοικηταί άνευ οίκτου τα μετόπισθεν. Κάθε ύποπτος βοήθειας πρέπει να εκλείψη... στην τελική συντριβή των Εαμοβουλγάρων και την Νίκην όλες αι δυνάμεις του Εθνους Επεστρατεύθησαν».

Μέσω αυτής της συγκριτικής παράθεσης διαφαίνεται το ηθικό πρόκριμα του ΔΣΕ έναντι του μοναρχοφασιστικού κράτους.

Μαχητές του ΔΣΕ με τη βοήθεια πολιτών περισυλλέγουν και θάβουν στα γύρω υψώματα τους νεκρούς της μάχης. Στη συνέχεια οι αντάρτες απαλλοτριώνουν από τις κατειλημμένες κρατικές αποθήκες του στρατού μεγάλες ποσότητες πολεμικού υλικού καθώς και πολλές προμήθειες σε τρόφιμα, ιματισμό κλπ (12 βαριά πολυβόλα, 27 όλμους με 4080 βλήματα, 6 πιάτ, 700 όπλα, 1.100.000 σφαίρες, 12 ασυρμάτους, 10 στρατιωτικά αυτοκίνητα, 100 μεταγωγικά, 600.000 οκάδες τρόφιμα).

Με εντολή του ΔΣΕ τα δημόσια ταμεία υποχρεώνονται να πληρώσουν κανονικά τις συντάξεις και τους μισθούς στον πληθυσμό. Τα υπόλοιπα χρήματα των τραπεζών και του μοναρχικού κράτους κατάσχονται υπέρ του Λαϊκού Στρατού. Με αυτά τα χρήματα ο ΔΣΕ πληρώνει στους καταστηματαρχες διάφορα είδη που έχουν ανάγκη οι αντάρτες.

Φυσικά δεν σημειώνονται λεηλασίες στα ιδιωτικά καταστήματα και τα σπίτια. Τέλος

στρατολογούνται στο ΔΣΕ πάνω από 400 νέοι και νέες. Οι αντάρτες δεν εκτελούν κανέναν από τους συλληφθέντες στρατιώτες (περίπου 400 στον αριθμό). Πριν, μάλιστα, την αποχώρηση του ΔΣΕ θα τους αφήσουν ελεύθερους.

Πάνω σε αυτό, ο Γ. Κατσικογιάννης, «ανταρτόπληκτος» από το Μικρό Χωριό, αφηγείται λέγοντας μεταξύ άλλων:

«Τους φαντάρους (του Κυβερνητικού Στρατού) που παραδόθηκαν τους είχανε σε ένα μεγάλο σπίτι που ίχαν για στρατώννα. Τα όπλα βέβαια τους τα΄χανε μαζέψει και όλα τα υλικά. Τους δίνανε νερό, και φαί και τσιγάρα. Καμιά φορά ξεμύτιζε κανένας και έπιανε κουβέντα με το σκοπό που΄χανε βαλμένο οι αντάρτες να τους φυλάει. Δεν τους πειράξανε τρίχα από το κεφάλι τους. Κι όπως τους άφησαν έτσι τους βρήκανε μετά οι άλλοι οι δικοί τους που ξαναμπήκανε να πάρουνε το Καρπενήσι. Για τραυματίες που με ρωτάς θυμάμαι μερικούς. Ε, κάνανε και οι αντάρτες ό,τι μπορούσανε και αυτοί. Δύο φαντάροι πεθάνανε αλλά δεν φταίγανε οι αντάρτες, ο ένας μου΄πανε είχε βαριά πληγή στο στομάχι κι ο άλλος ήτανε μισοπεθαμένος όταν τον μαζέψανε. Όχι, ούτε εκτελέσεις, ούτε τίποτα! Μάλιστα όταν μπήκανε πάλε ο στρατός στο Καρπενήσι κοιτάγανε γύρω γύρω σαν τους χαζούς, ποιος ξέρει τι περιμένανε κι αυτοί να βρούνε. Κι ένας από τους λοχίες είπε άμα είδε τους αιχμαλώτους έτσι με τις στολές ξεκούμπωτες και τα τσιγάρα στο στόμα: “Για δεξ ρε, τούτοι εδώ σαν να΄ναι σε άδεια” ».

Τιμωρούνται, βέβαια, ορισμένοι γνωστοί συμμορίτες παρακρατικοί εγκληματίες, μαυροσκούφηδες και σία, που ενέχονταν στις γνωστές αποτρόπαιες πράξεις βίας, που περιγράψαμε παραπάνω, κατά του λαού και της ζωής των αγωνιστών.

Το Καρπενήσι θα κρατηθεί από το Δημοκρατικό Στρατό Ελλάδας για 18 ημέρες. Στις 8 Φλεβάρη 1949 οι αντάρτες θα αποχωρήσουν μετά από σκληρές μάχες 10 ημερών με πολλαπλάσιες κυβερνητικές δυνάμεις πολλών χιλιάδων (σχεδόν όλη η δύναμη του Α΄ σώματος στρατού, μέρος του Β΄ σώματος, παρακρατικοί, πυροβολικό, αεροπορία). Οι αντάρτες που έχουν ήδη επιτύχει αρκετούς από τους βασικούς αντικειμενικούς τους στόχους, διατάσσονται τελικά από το Γενικό Αρχηγείο του ΔΣΕ να μην κρατήσουν άλλο την πόλη. Έτσι θα ξεκινήσουν να φυγαδεύουν πρώτα τα εφόδια και τους τραυματίες. Μετά οι μαχητές και οι μαχήτριες του ΔΣΕ θα ελιχθούν προς διαφορετικές κατευθύνσεις δίνοντας νέες συνεχείς μάχες. Ένα μεγάλο τμήμα τους θα προωθηθεί προς την περιοχή των Αγράφων

με πορείες μέσα από τις σφοδρές χιονοθύελλες.

Μαζί με όλους τους υπόλοιπους αγωνιστές που θυσιάστηκαν, 17 νέα κορίτσια-μαχήτριες του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας θα πέσουν ηρωικά στις μάχες του Καρπενησίου. Το γεγονός θα προκαλέσει βαθιά συγκίνηση σε όλη την Ελλάδα και τον κόσμο. Οι νεαρές μαχήτριες θα ταφούν στη γη του Καρπενησίου με μεγάλες τιμές, κάτω από ομοβροντίες και αντάρτικους παιάνες...

«Επέσατε θύματα, αδέρφια, εσείς
σε άνιση πάλη κι αγώνα
ζωή, λευτεριά και τιμή του λαού
γυρεύοντας, βρήκατε μνήμα.

Συχνά σε υγρές, σκοτεινές φυλακές
πικρές επεράσατε μέρες
και μ' ένα του δήμιου νεύμα ευθύς
σας φέραν μπροστά στην κρεμάλα.

Γλεντούν οι τυράννοι και μες το πιετό
τη λήθη γυρεύουν να βρούνε
μα οι μέρες τους όμως μετρήθηκαν πια
και τέλος φριχτό τους προσμένει.

Θεριεύει ο γίγαντας τώρα λαός
και σπάει δεσμά κι αλυσίδες
Αιώνια η μνήμη σε εσάς αδελφοί
στον τίμιο που πέσατε αγώνα»

Το Καρπενήσι η “πόλη σύμβολο” του λαϊκού επαναστατικού αγώνα -από τα χρόνια της Κατοχής μέχρι και το τέλος, σχεδόν, του εμφυλίου πολέμου- θα γράψει τη δική του σελίδα στη σύγχρονη ιστορία αυτού του τόπου.